

Jubilerend Noordenwind gelooft nog steeds in windenergie

De weerstand tegen windenergie groeide de afgelopen jaren fors in Fryslân. Toch durven Nynke van Ens en Marcus Stevens op verjaardagen te vertellen dat ze voor vereniging Noordenwind werken.

 Theo Klein

Leeuwarden | De meeste mensen zijn helemaal niet anti-windenergie, is hun ervaring. Toch was er hevig verzet van de Friese bevolking tegen een windpark in het IJsselmeer. En ook de heftige emoties bij de Fryslân foar de Wyn discussies rond de komst van nieuwe windmolens staan nog vers in het geheugen.

Het protest was mede aanleiding voor de provincie om de komst van nieuwe molens op land te verbieden. Oude molens mogen alleen door eenzelfde formaat worden vervangen.

„Het is toch te gek voor woorden dat de wens van Reduzum voor een nieuwe en grotere windmolen wordt geblokkeerd door de provincie”, vindt Marcus Stevens, directeur van Ons Duurzame Energie (DE) Fonds, dat aan Noordenwind is gelieerd. „Hier heb je lokale steun, het dorp profiteert en het past in de duurzaamheidsdoelen van Fryslân. Wil je het nog beter hebben?”

Toen Noordenwind dertig jaar geleden werd opgericht, stond de vlag er wat betreft windenergie in Fryslân heel anders bij. Nederland had een voortrekkersrol. Behalve boeren, die als bijverdienste een molen op het erf neerzetten, liepen ook veel burgers warm voor deze vorm van duurzame energie. Omdat het hen aan grond en financiële middelen ontbrak, gingen men in verenigingsverband aan het werk. Stevens: „Op filmpjes uit de beginjaren van Noordenwind zie je stoere mannen met baarden die gezamenlijk een windmolen in een wei-

land omhoog trekken.”

Die voortrekkersrol is in de jaren negentig door Denemarken en Duitsland overgenomen. Doodzonde, vindt Nynke van Ens, projectleider bij Noordenwind. Niet alleen produceert Nederland nu minder duurzame energie dan mogelijk is, het profiteert er ook economisch niet van. „Ik was op werkbezoek bij een windmolenfabriek in Duitsland. Het hele dorp profiteerde er van. Dat hebben we met het verzet tegen windmolens ook verspeeld.”

De ban op windmolens in Fryslân ging Noordenwind zelf ook niet in de koude kleren zitten. Bij het tienjarig jubileum had de vereniging elf windmolens. Nu staat de teller op vijf draaiende molens en een belang van 12 procent in het windpark A7 bij Witmarsum. Een zesde molen draait nu niet: deze is exemplarisch voor de dilemma's van de vereniging. Stevens: „Hem weer draaiend krijgen is eigenlijk niet rendabel. Maar het is verboden hem te vervangen door een modernere en grotere molen. Wat is in zo'n geval wijsheid?”

Andere wegen

Nu nieuwe molens op land voorlopig taboe zijn, zoekt Noordenwind naar andere methodes om duurzame energieopwekking te stimuleren en daarbij ook burgers te betrekken. Via het coöperatieve beleggingsfonds Ons DE Fonds kunnen mensen aandelen kopen in grote windparken en zo meeprofitieren van windenergie. Eind 2017 is waarschijnlijk het eerste project rond.

Stevens: „Dit is inderdaad het tegenovergestelde van de dorpsmolen

Nynke van Ens en Marcus Stevens blijven proberen om met Noordenwind duurzame energieopwekking te stimuleren en daarbij ook burgers te betrekken. Foto: Marchje Andringa

De overgang naar duurzame energie is geen gril die we na een tijdje inruilen voor iets anders

die door en voor een dorp wordt aangeschaft en waar wij groot aanhanger van zijn. Maar die weg is voorlopig afgesloten. Met Ons DE Fonds hopen we toch burgers betrokken te houden bij windenergie en ze ook mee te laten profiteren. Iedereen begrijpt dat een projectontwikkelaar die grote risico's neemt, uiteindelijk een mooie winst moet maken. Maar het is redelijk om ook de inwoners van de

regio een kans te geven in het windpark te investeren.”

Van Ens: „We willen zelf met de winst uit het fonds nieuwe technieken stimuleren om duurzame energie op te wekken. Of ervoor zorgen dat een project dat het financieel niet lijkt te halen, toch door kan gaan.”

De vereniging is niet doof voor kritiek op windmolens. Op het jubileumsymposium vrijdag spreekt ook Albert Koers, die als voorzitter van de Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines (NLVOW) vaak kritisch uit de hoek kan komen. Stevens: „Met een open dialoog kom je volgens ons het verst. Ze hebben soms ook een punt. In Drenthe is veel verzet tegen de komst van een windpark. Ik denk dat dat grotendeels is ontstaan doordat de omwonenden zijn overvallen door de plannen. Al-

les was zo'n beetje in kannen en kruiken toen ze werden ingelicht. Koers komt vertellen hoe je burgerparticipatie kunt bevorderen. Daar kunnen we van leren.”

De jubilerende vereniging kijkt reikhalzend uit naar 2020, als de provincie een nieuwe coalitie krijgt die misschien de ban op windmolens opheft. Van Ens: „De overgang naar duurzame energie is geen gril die we na een tijdje inruilen voor iets anders. De energietransitie is een noodzaak. En daar maakt wind deel van uit.”

Toch ziet de vereniging de windmolen niet als doel op zichzelf. Stevens: „Als er een nieuwe techniek komt die windenergie overbodig maakt, dan is het ons ook best. Het mooie van windmolens is dat je ze simpel kunt afbreken.”